

Sygnatura akt VIII Ga 244/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 września 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Budzyńska

Sędziowie: SO Patrycja Baranowska (spr.)

SR del. Anna Górnik

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Witkowska

po rozpoznaniu w dniu 9 września 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. K.

przeciwko (...) w P. (Czechy)

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 1 marca 2016 roku, sygnatura akt X GC 1088/15

I. oddała apelację;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSR del. (...)SSO (...)SSO (...)

Sygn. akt VIII Ga 244/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 1 marca 2016 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie zasądził od pozwanej ČESKA (...) w P. (Czechy) na rzecz powoda M. K. kwotę 5.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 25 sierpnia 2015 roku oraz zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.857,88 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Rozstrzygnięcie Sąd oparł na ustaleniu, że w dniu 9 grudnia 2014 roku doszło do kolizji, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki C. o nr rej. (...), należący do poszkodowanej M. T.. Sprawca kolizji legitymował się umową ubezpieczenia zawartą z pozwaną. Poszkodowana niezwłocznie po zdarzeniu zgłosiła szkodę ubezpieczycielowi z tytułu zawartej umowy autocasco (AC) i wówczas otrzymała pojazd zastępczy. Po około tygodniu ubezpieczyciel poszkodowanej nakazał zwrot wydanego wcześniej pojazdu zastępczego i polecił, żeby szkodę zgłosić do ubezpieczyciela sprawcy – pozwanej – wstępującej na rynku pod firmą (...).

Poszkodowana zwróciła się do powoda M. K., którego zidentyfikowała po oznaczeniu firmy, jako przedstawiciela ubezpieczyciela sprawcy szkody (P.) – w celu wynajęcia pojazdu zastępczego.

Sąd ustalił, że w dniu 16 grudnia 2014 roku poszkodowana zawarła z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego marki F. (...) o nr rej. (...). Dobową stawkę najmu ustalono na kwotę 200 zł brutto. Pojazd zastępczy był pozwanej niezbędny dla realizacji celów prowadzonej działalności gospodarczej. Tego samego dnia poszkodowana upoważniła powoda do odbioru należnego jej odszkodowania tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

W dniu 9 stycznia 2015 roku powód poinformował poszkodowaną o konieczności zwrotu pojazdu zastępczego oraz wyjaśnił, że dalsze korzystanie z pojazdu jest możliwe wyłącznie w przypadku, kiedy koszt najmu pojazdu zastępczego zostanie pokryty bezpośrednio przez poszkodowaną. Tego samego dnia poszkodowana zwróciła pojazd zastępczy. Po 9 stycznia 2015 roku pozwana nie wynajęła innego pojazdu zastępczego. Korzystała z komunikacji miejskiej, taksówek i grzesznościowego udostępnienia auta przez rodzinę.

W gospodarstwie domowym M. T. w okresie szkody nie było innego sprawnego pojazdu. Znajdujący się w jej posiadaniu samochód kolekcjonerski M. (auto ponad 30 letnie) z przyczyn technicznych pozostawał unieruchomiony.

W dniu 8 stycznia 2015 roku poszkodowana zgłosiła pozwanej fakt wystąpienia szkody, spowodowanej zdarzeniem z dnia 9 grudnia 2014 roku. Pierwsze oględziny pojazdu zostały przeprowadzone w dniu 9 stycznia 2015 roku, a następne w dniach 11 oraz 18 lutego 2015 roku.

Naprawa samochodu zakończyła się w dniu 27 lutego 2015 roku.

W dniu 9 stycznia 2015 roku poszkodowana zawarła z powodem umowę cesji wierzytelności przysługującej jej wobec pozwanej tytułem kosztów wynajmu pojazdu zastępczego.

W dniu 20 stycznia 2015 roku powód wystawił poszkodowanej fakturę VAT na kwotę 5.000 zł tytułem najmu pojazdu zastępczego przez 25 dni, przy uwzględnieniu ustalonej umową stawki dobowej najmu w wysokości 200 zł brutto. Powód na podstawie zawartej z poszkodowaną umowy cesji wierzytelności zgłosił pozwanej fakt wystąpienia szkody z tego tytułu.

Poszkodowana zleciła wykonanie naprawy pojazdu J. B., prowadzącemu warsztat naprawczy. Naprawa trwała do 27 lutego 2015 roku, kiedy to przeprowadzono badanie techniczne.

Pismem z dnia 23 lutego 2015 roku powód wezwał pozwaną do zapłaty należności w wysokości 5.000 zł tytułem zwrotu najmu pojazdu zastępczego.

Na skutek przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego pozwana, uznając swoją odpowiedzialność za sprawcę szkody, przyznała poszkodowanej odszkodowanie z tytułu kosztów związanych z naprawą pojazdu w wysokości 13.078,51 zł, która to kwota zgodnie z udzielonym upoważnieniem została przekazana bezpośrednio na rachunek wykonującego naprawę.

Stawki najmu pojazdu zastępczego, odpowiadającego klasie samochodu uszkodzonego wynajmowanego w opcji bez limitu kilometrów, przy uwzględnieniu pełnego zakresu ubezpieczenia z wykupionym udziałem własnym wynosiły od 120 zł do 200 zł (netto) i 150 zł do 250 zł brutto.

Technologiczny czas naprawy auta wynosił 4 dni, a czas rzeczywisty 49 dni. Uzasadniony okres wynajmu auta zastępczego wynosił 50 dni.

Czas potrzebny do sprowadzenia części zamiennych oryginalnych mógł wynieść od 5 dni do 2 miesięcy.

W ocenie Sądu Rejonowego powództwo było uzasadnione w całości.

Sąd uznał, że podstawę prawną roszczenia stanowi przepis art. 822 § 1 k.c.

Wskazał, że w okolicznościach sprawy nie była kwestionowana odpowiedzialność pozwanej z uwagi na udzielenie przez nią ochrony ubezpieczeniowej sprawcy szkody komunikacyjnej. Także za bezsporną Sąd przyjął legitymację powoda do wystąpienia z żądaniem i uznał, że opierała się ona na umowie przelewu wierzytelności zawartej z poszkodowaną w kolizji drogowej M. T..

W ocenie Sądu pierwszej instancji spór zasadzał się wokół kwestii zasadności obciążenia pozwanej kosztami najmu auta zastępczego w wysokości powoływanej przez powoda, skoro zgłoszenie szkody nastąpiło miesiąc po kolizji drogowej i de facto po zakończeniu użytkowania samochodu zastępczego. Nadto pozwana kwestionowała wysokość stawki czynszu, która w jej przekonaniu powinna zostać ustalona w niższej wysokości niż wskazana w umowie najmu.

Rozważając okoliczności sprawy dotyczące uzasadnionej wysokości kosztów najmu auta zastępczego Sąd dostrzegł, że okres najmu tego pojazdu był determinowany czynnościami postępowania likwidacji szkody prowadzonymi przez ubezpieczyciela, przebiegiem czynności polegających na zamówieniu i dostarczeniu części wykorzystywanych przy naprawie i technologicznym czasem samej naprawy. Ustalenie tych okoliczności wymagało zaś wiadomości specjalnych i wobec odpowiednich wniosków procesowych powoda zostało powierzone biegłemu sądowemu, który sporządził opinię pisemną.

Sąd ocenił, że biegły z odpowiednią dla charakteru sprawy wnikliwością uwzględnił wynikający z ustalonych, a przy tym niespornych zdarzeń, przebieg i chronologię czynności prowadzonych przez pozwaną w ramach postępowania likwidacyjnego. Prawidłowo zidentyfikował daty opracowania przez pozwaną kalkulacji naprawy pojazdu. Było to istotne o tyle, że dopiero po dostarczeniu tych dokumentów możliwym było podjęcie dalszych czynności polegających na zamówieniu części. Prowadząc w powyższym zakresie ustalenia biegły dostrzegł także przerwy w pracy zakładu dokonującego naprawy.

Opinię Sąd ocenił jako rzetelną, bazującą na danych źródłowych dotyczących wysokości czynszu za najem pojazdów zastępczych. Sąd zaznaczył, że wnikliwość jej wniosków jest pochodną posiadanego przez biegłego doświadczenia zawodowego oraz wiadomości specjalnych. Jednocześnie wskazał, że wnioskowi opinii nie sprzeciwiają się zasady doświadczenia życiowego, reguły logicznego rozumowania, ani ogólna znajomość realiów gospodarczych charakterystycznych dla rynku usług najmu pojazdów zastępczych. Poza tym Sąd zwrócił uwagę, że zastrzeżenia zgłoszone przez pozwaną dotyczyły wyłącznie kwestii jej odpowiedzialności w związku ze zgłoszeniem szkody po zakończeniu najmu auta zastępczego.

Sąd Rejonowy podkreślił, że uszkodzony samochód wskutek zdarzenia komunikacyjnego nie nadawał się do eksploatacji do 27 lutego 2015 roku.

Wobec tego Sąd uznał, że zarzuty pozwanej byłyby uzasadnione, gdyby wykazała, że wskutek niezgłoszenia jej szkody bezpośrednio po jej wystąpieniu doszło do przedłużenia się okresu, w którym poszkodowana nie mogła korzystać z pojazdu samochodowego. Dla takiej konstatacji brak było w ocenie Sądu podstaw na gruncie zaoferowanego materiału dowodowego.

Sąd zwrócił uwagę, że pozwana traci z pola widzenia przebieg czynności postępowania likwidacyjnego i czas, który został na nie poświęcony. Sąd wskazał, że zgłoszenie szkody pozwanej nastąpiło w dniu 8 stycznia 2015 roku. Jednakże jak wynika z opracowywanych przez pozwaną w toku postępowania likwidacyjnego dokumentów prowadziła ona parokrotne jego oględziny. Ostatnie w dniu 18 lutego 2015 roku, a zatem po upływie 42 dni od zgłoszenia jej szkody.

Dalej Sąd argumentował, że nie ma dowodów na to, a ciężar ich przeprowadzenia spoczywał na pozwanej, że gdyby poszkodowana zgłosiła jej szkodę niezwłocznie po jej wystąpieniu, to czynności postępowania likwidacyjnego zostałyby przeprowadzone sprawniej, w krótszym terminie i tym samym okres pozbawienia M. T. samochodu nie byłby tak długi. Gdyby nawet poszkodowana zgłosiła pozwanej szkodę zamiast własnemu ubezpieczycielowi autocasco, a zatem w dniu 9 grudnia 2014 r., to mając na uwadze czas trwania czynności likwidacyjnych prowadzonych przez

ubezpieczyciela nie doszłoby do ich zakończenia przed 9 stycznia 2015 roku (9 grudnia 2014 + 42 dni). Sąd podkreślił, że poszkodowana w tym okresie nie mogła eksploatować swojego samochodu.

W dalszej części rozważań Sąd wskazał, że M. T. korzystała z pojazdu wynajętego jej przez powoda począwszy od 16 grudnia 2014 roku, a to dlatego, że w okresie poprzedzającym korzystała z pojazdu zastępczego w ramach ubezpieczenia autocasco. Poza tym Sąd podał, że poszkodowana wyjaśniła z jakich przyczyn musiała zaprzestać użytkowania auta zastępczego na koszt ubezpieczyciela autocasco. Jej wyjaśnienie w tym zakresie Sąd ocenił jako racjonalne. Poza tym Sąd wskazał, że z niekwestionowanych zeznań poszkodowanej wynika również, że pojazd był jej potrzebny do prowadzenia aktywności zawodowej oraz realizacji spraw życia codziennego. Najem został zakończony w dniu 9 stycznia 2015 roku, zaś na gruncie zgromadzonych w sprawie dowodów brak jest podstaw do ustalenia, że zgłoszenie szkody pozwanej przed 8 stycznia 2015 roku doprowadziłoby do skrócenia uzasadnionego okresu najmu samochodu zastępczego, ani że poszkodowana korzystała z tego auta bezzasadnie.

Poza tym Sąd argumentował, że nie jest w świetle rozpoznanych okoliczności sprawy uprawniony wniosek, że skoro poszkodowana nie kontynuowała najmu pojazdu zastępczego po 9 stycznia 2015 roku, pomimo, że jej samochód nie został naprawiony (nastąpiło to 27 lutego 2015 roku), to był jej zbędny także przed 9 stycznia 2015 roku. Poszkodowana wyjaśniła w jaki sposób zapewniła sobie transport po 9 stycznia 2015 roku. Sąd ustalił, że po 9 stycznia 2015 roku poszkodowana poniosła koszty wybranego rozwiązania w zakresie środków komunikacji. Były to koszty nie tylko w wymiarze finansowym, ale także obejmującym komfort przejazdów i poświęcony na nie czas. Zdaniem Sądu konsekwencją obranego rozwiązania jest brak roszczeń wobec pozwanej. Nie można jednak na podstawie powyższych okoliczności wywodzić, że poszkodowana w sposób nieuzasadniony korzystała z auta zastępczego od 16 grudnia 2014 roku do 9 stycznia 2015 roku.

Odnosząc się do wysokości stawki najmu auta zastępczego Sąd wskazał, że zaakceptował metodykę gromadzenia danych przyjętą przez J. L. jako najbardziej miarodajną dla weryfikacji czynszu najmu pojazdów. W kontekście wniosków biegłego przyjął, że stawka przyjęta w umowie najmu zawartej przez poszkodowaną z powodem (200 zł brutto) nie przekracza stosowanych przez podmioty zajmujące się najmem tego typu pojazdów.

W oparciu o ustaloną przez biegłego stawkę czynszu najmu Sąd wyliczył uzasadnione koszty najmu pojazdu zastępczego użytkowanego przez okres 25 dni, obejmujący okres od 16 grudnia 2014 roku do 9 stycznia 2015 roku. Iloczyn tych wartości wyznacza kwotę dochodzoną w niniejszym postępowaniu jako należność główną.

W dalszej części uzasadnienia Sąd powołał przepis art. 817 § 1 k.c. i wskazał, że obowiązek świadczenia pozwanej należy wiązać z datą zawiadomienia jej o pełnym zakresie szkody, a zatem także o kosztach wynikających z najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowaną, co w sposób niewątpliwy nastąpiło w dniu 26 stycznia 2015 roku (data prezentaty pozwanej na piśmie powoda z 19 stycznia 2015 roku - plik nr 20 elektronicznych akt szkody – CD k. 25).

W ocenie Sądu przyjmując należało, że świadczenie powinno było nastąpić do 26 lutego 2015 roku. Wobec jego braku w tej dacie pozwana popadła w opóźnienie z dniem następnym i z tego tytułu zobowiązana jest do zapłaty, na podstawie art. 481 § 1 k.c., odsetek ustawowych. Sąd pozostawał jednak związany żądaniem pozwu w powyższym zakresie, w którym odsetek domagano się od daty wytoczenia powództwa tj. 25 sierpnia 2015 roku.

Kierując się wyrażoną w Kodeksie postępowania cywilnego, w zakresie kosztów procesu, zasadą odpowiedzialności za jego wynik oraz mając na uwadze, że powód utrzymał się z żądaniem w całości, na podstawie art. 98 § 1 i 3 tegoż Kodeksu, kosztami tymi Sąd obciążył pozwaną.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniosła pozwana. Pozwana zaskarżyła wyrok z dnia 1 marca 2016 roku w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie prawa materialnego- art. 361 §1 k.c. w zw. z art. 822 §1 i 2 k.c. poprzez uznanie, że 25- dniowy okres najmu pojazdu zastępczego pozostaje w związku ze szkodą z dnia 9 grudnia 2014 roku, w sytuacji gdy okres ten nie jest tożsamy z okresem, w którym pojazd poszkodowanej był naprawiany, a także naruszenie art. 354 §2 k.c. poprzez zgłoszenie szkody przez poszkodowaną pozwanej w dniu 8 stycznia 2015 roku w

sytuacji, gdy już w dniu 16 grudnia 2014 roku poszkodowana zawarła ze stroną powodową umowę najmu pojazdu zastępczego upoważniając jednocześnie powoda do odbioru odszkodowania.

Pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Apelująca uznała, że stanowisko Sądu Rejonowego uznające, że okres najmu pojazdu zastępczego pomiędzy 16 grudnia 2014 roku a 9 stycznia 2014 roku pozostaje w związku przyczynowo- skutkowym ze szkodą nie odpowiada prawu.

W ocenie pozwanej Sąd stracił z pola widzenia między innymi okoliczność, iż pomiędzy rozliczeniem szkody przez pozwaną w dniu 13 stycznia 2015 roku a zgłoszeniem pierwszych oględzin w dniu 11 lutego 2015 roku upłynął okres prawie miesięczny. Sąd pierwszej instancji nie ustalił czy pojazd w tym czasie był naprawiany, czy oczekiwał na części zamienne. Pozwana podniosła, że w związku przyczynowo- skutkowym ze szkodą pozostaje jedynie czas, w którym pojazd uszkodzony można naprawić. Co do zasady sprawca szkody (jego ubezpieczyciel) ponosi odpowiedzialność za przestój pojazdu związany z naprawą, nie zaś z powodu innych okoliczności, które z naprawą nie mają związku. Zerwany zostałby wówczas związek przyczynowy między zdarzeniem a szkodą.

Pozwana powołała się na art. 361 §1 k.c. i wskazała, że okres najmu samochodu zastępczego podany przez powoda wyraźnie przewyższa czas w którym uszkodzony pojazd w zwykłym toku czynności mógł zostać naprawiony. Poza tym pozwana wskazała, że koszty wynajęcia pojazdu zastępczego „obejmować mogą tylko okres konieczny i niezbędny do przeprowadzenia naprawy uszkodzonego pojazdu. Skoro samochód mógł zostać naprawiony, to poszkodowany może w zasadzie żądać od zakładu ubezpieczeń zwrotu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego poniesionych jedynie w zakresie naprawy samochodu.

W dalszej części uzasadnienia apelacji pozwana wskazała, że pojęcie „celowe” i „ekonomicznie uzasadnione” to desygnaty normatywnej adekwatności przyczynowej (art. 361 k.c.) z uwzględnieniem zasady współdziałania wierzyciela z dłużnikiem przy wykonaniu zobowiązania, w sposób, o którym mowa w art. 354 k.c.. Zdaniem apelującej fakt zgłoszenia szkody stronie pozwanej dopiero w dniu 8 stycznia 2015 roku stanowi o braku współpracy zarówno ze strony powodowej jak i poszkodowanej.

Podsumowując uzasadnienie apelacji pozwana podała, że nie pozostaje w związku ze szkodą najem pojazdu zastępczego, podczas którego nie był naprawiany uszkodzony pojazd.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 361 §1 k.c. w zw. z art. 822 §1 i 2 k.c. powód wskazał, że Sąd trafnie uznał 25-dniowy okres najmu pojazdu zastępczego za uzasadniony i pozostający w związku ze szkodą. Pomimo faktu, że okres ten nie był tożsamy z okresem, w którym pojazd pozwanej był naprawiany, w tamtym czasie faktycznie pozostawała ona bez środka transportu, który był jej niezbędny do prowadzenia niezaburzonego, normalnego trybu życia. Pomimo późnego zgłoszenia szkody przez pozwaną brak jest podstaw do ustalenia, że zgłoszenie szkody w pojeździe pozwanej we wcześniejszym terminie miałyby wpływ na skrócenie uzasadnionego okresu najmu pojazdu zastępczego.

Co do zarzutu naruszenia art. 354 §2 k.c. powód stwierdził, że poszkodowana zawarła umowę najmu pojazdu zastępczego 16 grudnia 2014 roku, gdyż potrzebowała sprawnego pojazdu do prowadzenia niezaburzonego trybu życia. Fakt późniejszego zgłoszenia szkody w pojeździe poszkodowanej, nie miał wpływu na istnienie potrzeby użytkowania sprawnego pojazdu zastępczego w terminie wcześniejszym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się nieuzasadniona.

W ocenie Sądu rozpoznającego apelację pozwana nie zakwestionowała skutecznie ani oceny dowodów dokonanej przez Sąd Rejonowy ani jego ustaleń faktycznych, ani również oceny prawnej, a zarzuty pozwanej dotyczące naruszenia przez Sąd prawa materialnego są chybione.

Sąd drugiej instancji dokonując we własnym zakresie oceny materiału dowodowego nie znalazł przyczyn i podstaw uzasadniających poczynienie ustaleń odmiennych, niż poczynione przez Sąd rozpoznający sprawę w pierwszej instancji.

Dokonując oceny materiału dowodowego uznać należało za w pełni wiarygodne dokumenty przedłożone przez powoda w postaci umowy najmu pojazdu, protokołu wydania pojazdu, protokołu zdawczego, umowy przelewu wierzytelności oraz faktury VAT. Pozwana w toku procesu nie podnosiła żadnych zarzutów godzących w wiarygodność powyższych dowodów.

Bezsporny w niniejszej sprawie był fakt, że poszkodowana zawarła skutecznie z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego. Poza sporem pozostawała również okoliczność, że powód wydał poszkodowanej pojazd do używania, zaś najem pojazdu trwał nieprzerwanie przez 25 dni. W przedmiotowej sprawie bezsporna była odpowiedzialność pozwanej za szkodę poniesioną przez poprzednika prawnego powoda w wyniku zdarzenia z dnia 9 grudnia 2014 roku. Na obecnym etapie postępowania spór dotyczył zasadności rekompensaty kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Podkreślić należy, że obowiązek naprawienia szkody powstaje już z chwilą jej wyrządzenia a jego powstanie nie jest uzależnione od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawić. Ubezpieczyciela powinien wypłacić poszkodowanemu odszkodowanie stanowiące uszczerbek w majątku powstały w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę, a uszczerbek taki istnieje już od chwili wyrządzenia szkody do czasu wypłacenia przez zobowiązanego sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości szkody ustalonej w sposób przewidziany prawem (art. 363 §2 k.c. i art. 361 §1 k.c.).

W orzecznictwie przesądzona została kwestia możliwości refundacji wydatków na najem pojazdu zastępczego poniesionych przez osobę fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej (por. uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11).

Refundacji mogą podlegać tylko wydatki rzeczywiście poniesione na taki najem. Sąd Najwyższy przyjął, że wprawdzie naprawa uszkodzonego pojazdu nie jest warunkiem wypłaty odszkodowania, ale refundacja wydatków na najem samochodu zastępczego przysługuje w sytuacji, gdy najem rzeczywiście miał miejsce. W niniejszej sprawie bezspornym zaś jest, że powód oddał najemcy pojazd zastępczy do używania w terminie określonym w umowie.

W sytuacji zaistniałej w sprawie niniejszej powód poniósł koszty, które pozostawały w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem z dnia 9 grudnia 2014 roku w wysokości wynikającej z faktury VAT z dnia 20 stycznia 2015 roku, nie odbiegające od normalnych stawek rynkowych (ustalenia zawarte w opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej). Poza tym ustalony przez biegłego uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego mógł wynieść 50 dni.

W tych okolicznościach Sąd Okręgowy nie dopatrywał się wadliwości w przyjęciu przez Sąd Rejonowy odpowiedzialności pozwanej za szkodę w postaci kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia prawa materialnego, wskazać należy, iż naruszenie prawa materialnego może nastąpić w dwojaki sposób: przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Pierwszy sposób naruszenia prawa materialnego polega na mylnym zrozumieniu treści zastosowanego przepisu. Naruszenie prawa przez niewłaściwe jego zastosowanie, to kwestia prawidłowego odniesienia normy prawa materialnego do ustalonego stanu faktycznego, sprawa właściwego skonfrontowania okoliczności stanu faktycznego z hipotezą odnośnej normy prawnej i poddanie tego stanu ocenie prawnej na podstawie treści tej normy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 02

kwietnia 2003 r., sygn. sprawy I CKN 160/01, LEX 78813). W niniejszej sprawie Sąd właściwie zastosował określone normy prawne do ustalonego stanu faktycznego oraz poddał go właściwej ocenie na podstawie treści tych norm. W ocenie Sądu Okręgowego prawidłowo także Sąd Rejonowy przyjął okres, za który powodowi należy się zwrot kosztów najmu pojazdu. Niewątpliwym jest, że utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia, czy uszkodzenia stanowi szkodę majątkową. Niemożność korzystania z rzeczy, np. z samochodu, który został uszkodzony i wymaga naprawy jest normalnym następstwem szkody, o której mowa w art. 361 § 1 k.c., powodującym obowiązek wypłaty odszkodowania. Szkodę zaś należy ujmować zgodnie z zasadą pełnego odszkodowania z art. 361 § 2 k.c. obejmującego ekonomicznie uzasadnione wydatki potrzebne do przywrócenia stanu poprzedniego. Odpowiedzialność cywilna posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego, nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011r., III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28, LEX nr 1011468). Koszty najmu przez poszkodowanego samochodu zastępczego obejmować mogą tylko okres konieczny (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2004 r., sygn. akt II CK 494/03, Biul. SN 2005/3/11, LEX nr 145121, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2002 r., sygn. akt V CKN 1397/00, LEX nr 77057). Okresem koniecznym jest niewątpliwie okres potrzebny do naprawy pojazdu, przy czym czas naprawy obejmuje nie tylko czynności naprawcze, ale także sporządzenie kalkulacji naprawy oraz jej zatwierdzenie przez ubezpieczyciela (por. wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 16 października 2013 r., XII Ga 301/13, LEX nr 1715405). W okolicznościach przedmiotowej sprawy przyjąć należało, iż okres 25 dni najmu był okresem koniecznym i uzasadnionym. W tym czasie bowiem samochód był poszkodowanej niezbędny- przede wszystkim do dojazdów do pracy, jak również wykorzystywany był do realizacji szeroko rozumianych celów prywatnych Nie można czynić poszkodowanej zarzutu (jak to czyni pozwana), co do tego, że poszkodowana przyczyniła się zwiększenia szkody, bowiem nie przystąpiła do naprawy natychmiast, czy też pozwana nie miała świadomości co do wynajmu samochodu zastępczego przez poszkodowaną z uwagi na zgłoszenie zdarzenia ubezpieczycielowi sprawcy szkody dopiero w dniu 8 stycznia 2015 roku. Nieuzasadniony był również zarzut, że naprawa uszkodzonego pojazdu nie pokrywała się z okresem, w którym poszkodowana korzystała z pojazdu zastępczego.

W ocenie sądu dowody przedstawione przez powoda wskazują na istnienie związku przyczynowo - skutkowego między uszkodzeniem pojazdu a wynajęciem pojazdu zastępczego. Jak wskazano wyżej samochód zastępczy został wynajęty na skutek uszkodzenia pojazdu w taki sposób, iż nie nadawał się do poruszania po drodze, w celu dojazdu do pracy i wykonywania codziennych spraw życiowych, a innego samochodu umożliwiającego wykonanie tych czynności poszkodowana nie posiadała. Przysługiwało więc poszkodowanej roszczenie o zwrot kosztów wynajmu pojazdu, które zostało skutecznie sędowane na powoda.

Istotne przy tym było ustalenie, że koszty najmu pojazdu zastępczego nie przekroczyły ustalonych przez biegłego i przyjętych słusznie przez Sąd Rejonowy stawek najmu pojazdu zastępczego odpowiadającego klasie samochodu uszkodzonego oraz uzasadnionego okresu przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody.

Konkludując wskazać należy, iż pozwany w apelacji nie wykazał naruszenia przepisów prawa materialnego, a Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił rozmiar szkody z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił apelację pozwanej jako niezasadną.

O kosztach procesu za drugą instancję orzeczono na podstawie art. 98 §1 i 3 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1) w zw. z §2 pkt 3) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 październik 2015 roku (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800).

SSR del. (...)SSO (...)SSO (...)

Sygn. akt VIII Ga 244/16 S., dnia 4 października 2016 roku

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)